

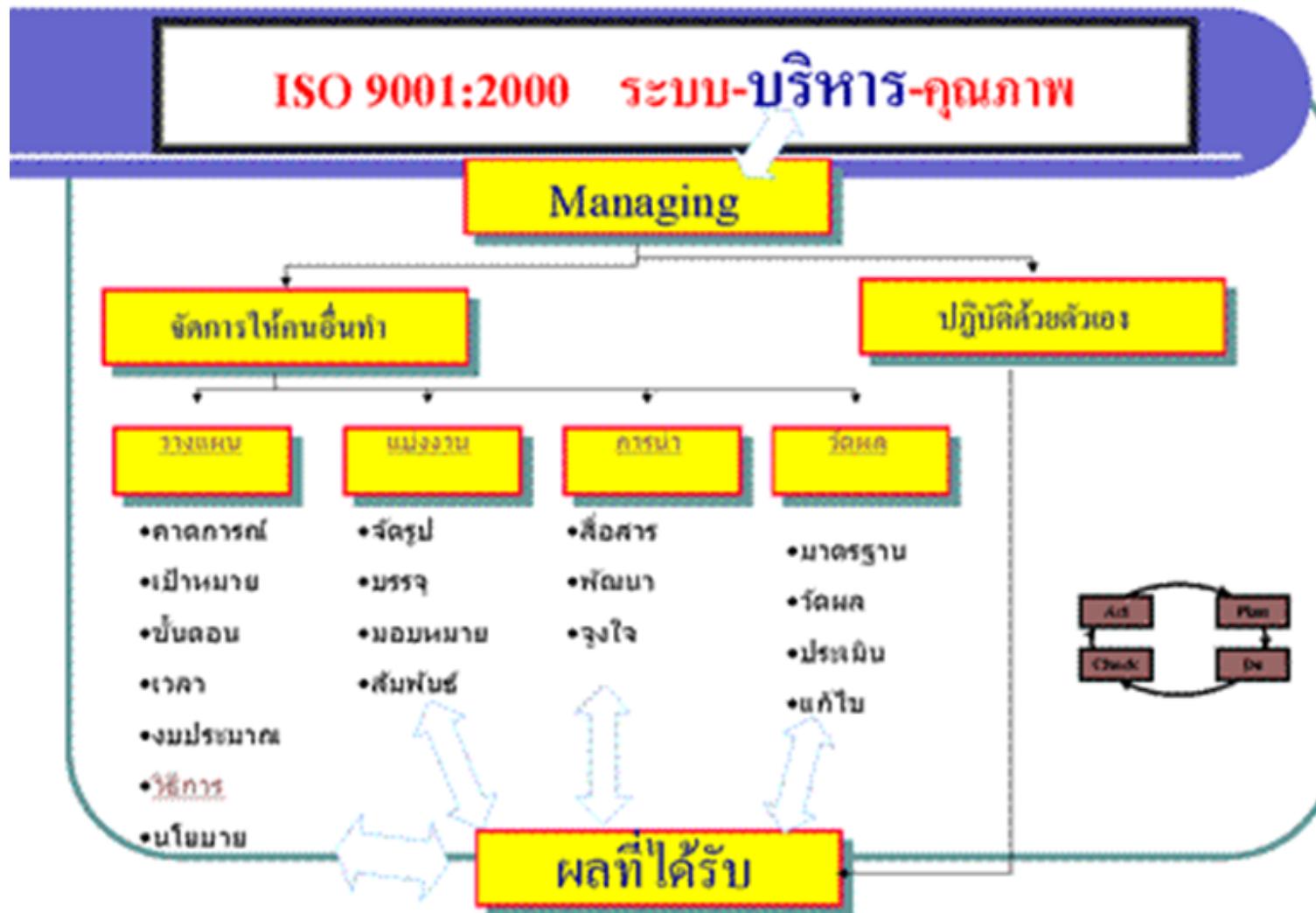
การวางแผนเพื่อการพัฒนาผู้รับเหมา

การบริหารด้วย ISO 9001:2008

- ▶ ISO 9001:2008 คือ Quality Management System." ระบบบริหารคุณภาพ” เป็นระบบมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศทั่วโลก และระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001: 2008 ได้มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบของข้อกำหนดต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและสามารถที่จะทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น ภายใต้ชื่อว่าระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2008 Version 2008 ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วในปัจจุบัน

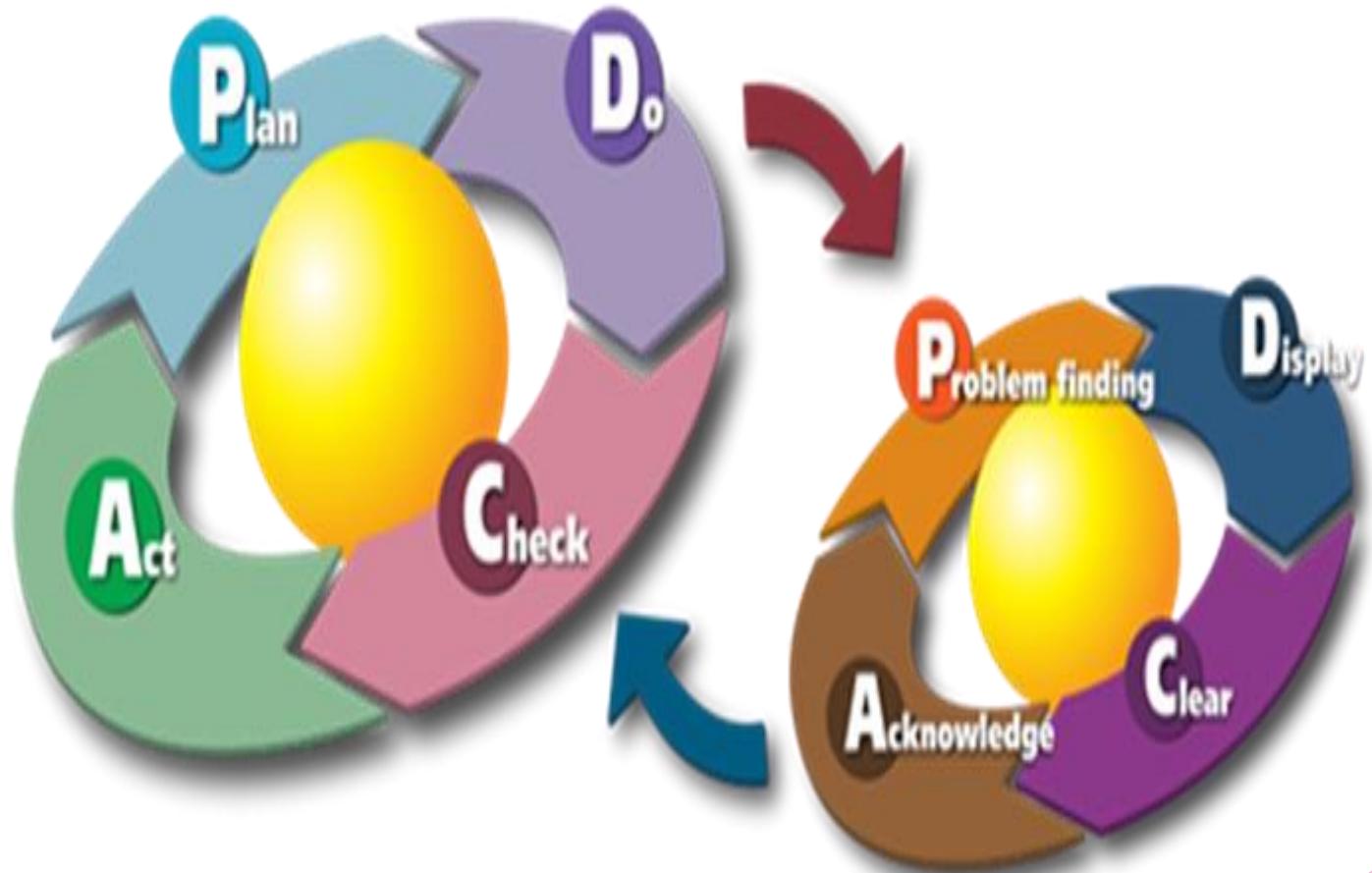
- ▶ ความหมายของคำว่า “คุณภาพ” มีการนำไปใช้แตกต่างกันไปในอนุกรรมมาตรฐาน ISO 9001:2008 “คุณภาพ” จะหมายถึง ความเหมาะสมเจาะกับความต้องการและปลอดภัยในการใช้งาน และยังให้ความมั่นใจ ว่าการให้บริการ หรือ ผลิตภัณฑ์ของท่าน ได้มีการออกแบบ และผลิตขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าเป็นระบบคุณภาพที่ใช้ในการประกันคุณภาพและการบริหารกระบวนการต่าง ๆ ในองค์กรของผู้ส่งมอบ (Supplier) หรือผู้ผลิต (Manufacture) หรือผู้ให้บริการประกอบด้วยข้อกำหนดทั้งหมด 8 ข้อ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทาง หรือเป็นเงื่อนไขในการทำข้อตกลงต่าง ๆ ทางการค้าระหว่างผู้ซื้อ (Purchaser) หรือ ลูกค้า (Customer) กับผู้ส่งมอบ หรือผู้ผลิตได้ โดยลูกค้ามีสิทธิที่จะเลือกทำการค้า กับผู้ส่งมอบรายใด หรือองค์กรใดก็ได้ที่ผ่านการรับรองแล้วว่า มีการบริหารคุณภาพที่เป็นไปตามข้อกำหนด ต่าง ๆ ของระบบคุณภาพ ISO 9001:2008 ระบบคุณภาพ ISO9001:2008 ไม่เพียงแต่เป็นระบบคุณภาพที่ใช้ได้เฉพาะในโรงงานผลิตสินค้าเท่านั้น ยังสามารถนำไปใช้ได้กับธุรกิจการบริการอื่น ๆ ได้อีกด้วย หากแต่เป็นระบบคุณภาพ ที่มีการนำไปใช้ และปฏิบัติตามมากที่สุดในโลก

การบริหารด้วย ISO 9001 : 2000

- ▶ โดยหลักๆแล้วการบริหารจะประกอบด้วย การวางแผน และ การควบคุม และสามารถแบ่งเป็นลำดับขั้นตอนได้ 4 ขั้นตอน
  - ▶ 1. วางแผน
  - ▶ 2. การกำหนด ชี้แจงแผน การดำเนินการตามแผน
  - ▶ 3. การตรวจสอบความแตกต่างระหว่างแผนกับสภาพความเป็นจริง
  - ▶ 4. การลดการแตกต่างระหว่างแผน กับ ความสภาพความจริงให้เหลือน้อยที่สุด

ขั้นตอนการบริหาร

เหตุผลที่ควรทำ มาตรฐาน ISO9001

- ▶ ในแต่ละองค์กรมีเหตุผลในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานที่แตกต่างกัน แต่ไม่ว่าอย่างไร การที่ท่านไม่สามารถระบุเหตุผลในการจัดทำระบบอย่างชัดเจน จะทำให้โครงการการประยุกต์ใช้ระบบมาตรฐาน ISO9001 ประสบความล้มเหลวทั้งนี้เนื่องจากการประยุกต์ใช้ระบบนั้น ใช้ทั้งเวลา ทรัพยากร และต้องการความทุ่มเทอย่างมากจากทีมงานและผู้บริหาร เป้าหมายที่ชัดเจนจะสามารถทำให้ประสบความสำเร็จเหตุผลที่องค์กรควรได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO9001

► มุ่งมองการปรับปรุงองค์กร

- ▶ - ต้องการที่จะปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์หรือบริการทั้งหมด (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ให้กับลูกค้ามีความสมำเสมอคงเส้นคงวา (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตจากการทำงานของพนักงาน (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการลดต้นทุน (ใช่ / ไม่ใช่)

► มุ่งมองของลูกค้า

- ▶ - เป็นนโยบายการจัดซื้อของลูกค้าของท่าน (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - เพราะลูกค้าได้รับการรับรองแล้ว (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - เพราะลูกค้าต้องการได้รับความมั่นใจด้านคุณภาพ (ใช่ / ไม่ใช่)

► มุ่งมองด้านการตลาด

- ▶ - ต้องการเข้าสู่ตลาดที่คู่แข่งของท่านได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO9001:2008 อยู่แล้ว (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการเข้าสู่ตลาดที่บังคับว่าท่านต้องได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO9001:2008 อยู่แล้ว (ใช่ / ไม่ใช่)

▶ มุ่มมองในเรื่องการแข่งขัน หรือภาพพจน์ขององค์กร

- ▶ - ต้องการรักษาสภาพการเป็นผู้นำ (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการเป็นผู้นำในการแข่งขันด้านคุณภาพ (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการพัฒนาองค์กรให้ทัดเทียบกับคู่แข่งที่ได้รับการรับรอง (ใช่ / ไม่ใช่)
- ▶ - ต้องการแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานคุณภาพของการดำเนินงานในองค์กร (ใช่ / ไม่ใช่)

▶ ประโยชน์ที่ได้รับภายในองค์กร

- ▶ • มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และการบริหารความเสี่ยงจากบริบทและความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร
- ▶ • มีการจัดการกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ▶ • มีคุณภาพสินค้าที่ดีสมำเสมอและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- ▶ • มีระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้อย่างแม่นยำขึ้น
- ▶ • มีการจัดการความรู้ขององค์กร
- ▶ • เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานเดี๋ยวนี้
- ▶ • เป็นส่วนหนึ่งของการมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ▶ • มีโครงสร้างมาตรฐานที่บูรณาการ (**Integrate**) มาตรฐานต่างๆ ได้ง่ายมากขึ้น

▶ ประโยชน์ที่ได้รับภายนอกองค์กร

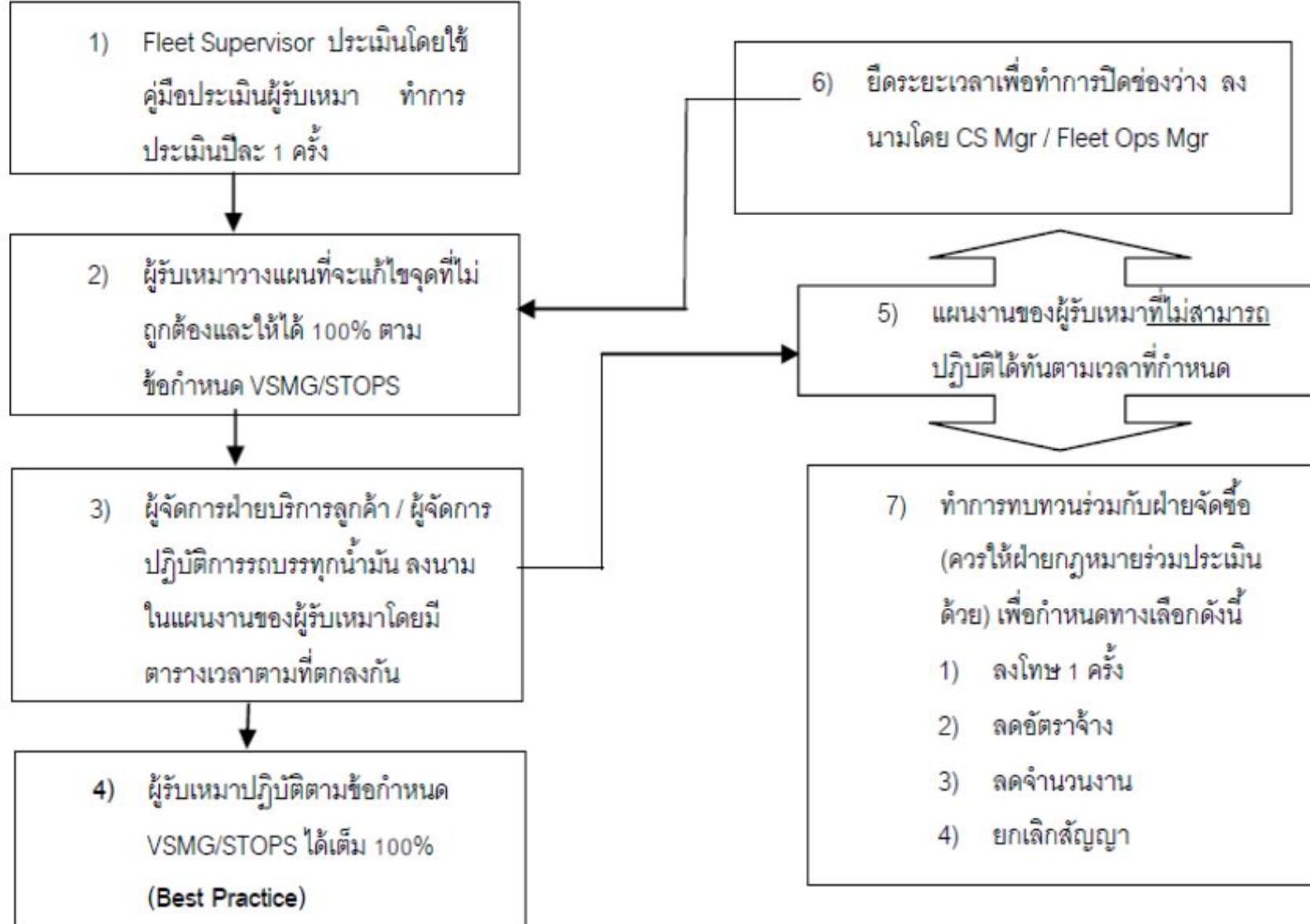
- ▶ • ลูกค้าเกิดความมั่นใจในสินค้าและบริการ
- ▶ • การจัดการเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- ▶ • บรรลุความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ▶ • เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ▶ • เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

ความต้องการด้านคุณภาพของผู้รับเหมา

- ▶ ผู้รับเหมาในด้านคุณภาพ ด้านเทคนิค ความชำนาญ ความปลอดภัย สุนภาพและสิ่งแวดล้อมที่ผู้รับเหมาจะต้องปฏิบัติตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา จ้างหรือในใบสั่งงาน ความต้องการทางด้านคุณภาพเหล่านี้จะต้องมีการกำหนดจัดทำเป็นเอกสารความต้องการบันทึกสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท สำหรับความต้องการที่มากกว่านี้อาจต้องระบุและจัดทำเป็นเอกสารสาหรับแต่ละงานอย่างเฉพาะเจาะจง โดยบริษัทผู้ว่าจ้างจะต้องแจ้งความต้องการทางด้านคุณภาพให้ผู้รับเหมาได้ทราบโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารการประมูลหรือการประเมินราคา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับเหมาได้พิจารณาในเรื่องนี้ในขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสารการประมูล สาหรับผู้รับเหมาบนส่ง ได้มีการระบุความต้องการด้านคุณภาพไว้ในสัญญา มาตรฐาน ชี้งครอปคุณภาพต้องการทางด้านกฎหมาย ขอบข่ายของงาน ชี้งรวมกันขึ้นเป็นความต้องการทางด้านคุณภาพ นอกเหนือจากการสื่อสารด้านข้อกำหนดตังกล่า การขัดกันแห่งผลประโยชน์ (สิทธิในการเข้าตรวจสอบบัญชี) ควรจะต้องแจ้งความต้องการขึ้นต่อขั้นตอนการคัดคุณภาพให้ผู้รับเหมารับโดยการหาแบบสอบถาม เพื่อผู้รับเหมาจะได้ตอบอย่างชัดเจนว่าได้ปฏิบัติตามหรือยังไม่ได้ปฏิบัติตามนโยบายเหล่านี้ แบบสอบถามหรือรายการตรวจสอบทางด้านการประเมินคุณภาพนี้เฉพาะเจาะจงตามระดับความเสี่ยงของงาน จะใช้เพื่อพิจารณาว่าผู้รับเหมามีความสามารถที่จะบรรลุความต้องการขั้นต่อทางด้านคุณภาพในการทำงานที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม สำหรับผู้รับเหมาบนส่ง ผ่าายจัดซื้อมีการตรวจสอบโดยใช้รายการตรวจสอบการประเมินและคัดเลือก (**Evaluation and Selection Checklist** เพื่อพิจารณาว่าผู้รับเหมาสามารถทำงานได้ตามความต้องการขั้นต่อและมีความเหมาะสมที่จะทำงานให้แก่บริษัท กระบวนการประเมินนี้ เรียกว่า “การรับรองผู้รับเหมา” (**Hauler Accreditation**)

ขั้นตอนการพัฒนาผู้รับเหมา

- ▶ ผู้รับเหมาธรรมดามีความมุ่งหวังที่จะเป็นมืออาชีพ
  - ผู้รับเหมาธรรมดاجะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 40 - 65% เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือ **VSMG-STOPS**
  - ผู้รับเหมาที่มีความมุ่งหวังที่จะเป็นมืออาชีพ จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 65 - 90% เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือ **VSMG-STOPS**
  - ผู้รับเหมามืออาชีพจะมีคะแนนมากกว่า 90% เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือ **VSMG-STOPS**
- ▶ ผู้รับเหมาที่ประเมินแล้วได้คะแนนน้อยกว่า 40% จะถูกประเมินต่อโดย **Fleet Supervisor** โดยจะพิจารณาในด้านความสามารถในการปฏิบัติตามคำมั่นในการจัดการและการทำงานให้บรรลุตามความคาดหวังของ ธุรกิจขนส่ง

ตัวอย่าง: การเปรียบเทียบการประเมินผู้รับเหมาหลายราย

การประเมินความสามารถของผู้รับเหมาเพื่อให้นำรรลความคาดหวังของธุรกิจขั้นสูง

	คะแนน น้ำหนัก	ผู้รับเหมา A		ผู้รับเหมา B		ผู้รับเหมา C	
		% ที่ได้	คะแนน จริง	% ที่ได้	คะแนน จริง	% ที่ได้	คะแนน จริง
1. องค์กรของผู้รับเหมา							
• องค์กรที่มีความรับผิดชอบรับ JEAN (องค์กรไม่เข้าข้อง)	495	120	X%	###	Y%	###	###
• หน่วยงานที่ปฏิบัติงานภาคสนาม	100		0	0	0	0	0
• กลยุทธ์ทางธุรกิจ	80		0	0	0	0	0
• ความสามารถในการกระจายลูกค้า	55		0	0	0	0	0
• มีระบบตรวจสอบภายใน	100		0	0	0	0	0
• ทักษะและความสามารถในการจัดทำรายงานส่งให้กับนเวลา	40		0	0	0	0	0
2. คุณภาพของผู้รับเหมา	680		0	0	0	0	0
• ความสามารถของพนักงานชั้นรถที่ฝ่าฝืน การอบรมและภาระจัดการ	150		0	0	0	0	0
• การปฏิบัติงานโดยไม่มีข้อผิดพลาด (ด้านความปลอดภัย)	150		0	0	0	0	0
• การปฏิบัติงานโดยไม่มีข้อผิดพลาด (ด้านการรักษาความปลอดภัย)	150		0	0	0	0	0
• การรับมือกับเหตุการณ์ / อุบัติเหตุ	100		0	0	0	0	0
• มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	100		0	0	0	0	0
• ได้รับใบขับข้องทางด้านคุณภาพ	30		0	0	0	0	0
3. ประสบการณ์ของผู้รับเหมา	375		0	0	0	0	0
• มีความตื้นเชยันกับธุรกิจของธุรกิจขั้นสูง	100		0	0	0	0	0
• มีความตื้นเชยันกับบริษัททันสมัยมาก ในญี่ปุ่นฯ	100		0	0	0	0	0
• มีความสามารถในการดับเย็นทางด้าน เทคนิคและด้านธุรกิจ	65		0	0	0	0	0
• การถ่ายทอดความรู้ / การปฏิบัติงาน	90		0	0	0	0	0
• การบริหารผู้รับเหมาช่วง	20		0	0	0	0	0
รวม	1550		####	####	####	####	####
			####	####	####	####	####

- ▶ ค่าร้อยละ ที่ได้ หมายถึง ระดับ % ที่ผู้รับเหมาสามารถทำได้ตามความคาดหวังของ
- ▶ อุปกรณ์ส่ง เช่น 50%, 90%, 95% หรือ 100% คะแนนจริง หมายถึง คะแนนถ่วงน้ำหนัก คูณกับ % ที่ได้ ตัวอย่าง เช่น คะแนนถ่วงน้ำหนัก 150 คะแนน คูณด้วย 90% คือ ได้คะแนนจริง 135 คะแนนความลี้ของการประเมิน หัวหน้าปฏิบัติการรถบรรทุกน้ำมันเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินประจำปีสำหรับผู้รับเหมาที่อยู่ในระหว่างสัญญา (หลังจากประเมินคุณภาพเบื้องต้น) โดยการใช้เครื่องมือประเมินผู้รับเหมา “VSMG-STOPS-Gap Assessment Tool” สำหรับผู้รับเหมารายใหม่จะต้องทำการประเมินทุกไตรมาสในช่วงปีแรก ผู้รับเหมาประจำอื่น (เช่น งานบริการด้านงานซ่อมบำรุง) ให้ประเมินโดยใช้ SH&E Qualification Checklist.

แผนการแก้ไขข้อบกพร่อง / การยกเลิกสัญญา

- ▶ ภายหลังการประเมิน หากความบกพร่องของผู้รับเหมาอย่างคงเกิดขึ้น ให้แจ้งแก่ผู้บริหารของผู้รับเหมาโดยมีข้อเสนอแนะและขอให้ผู้รับเหมาบนส่งแก้ไขในสิ่งที่บกพร่องภายในระยะเวลาที่เหมาะสม
- ▶ ผู้รับเหมาจะได้รับหนังสือแจ้งเกี่ยวกับผลของการประเมินพร้อมด้วยข้อเสนอแนะ ซึ่งได้รับอนุมัติโดย **CS Manager** และ **Fleet Operation Manager** ในพื้นที่ผู้รับเหมาต้องเสนอแผนปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะ **Fleet Supervisor** จะประเมินผู้รับเหมาอีกครั้งก่อนจะสิ้นสุดระยะเวลาที่ให้ทำการแก้ไข และผลของการประเมินจะถูกทบทวนโดย **Fleet Operations Manager** หากผู้รับเหมามิ่งสามารถแก้ไขในสิ่งที่บกพร่องและการประเมินช้าล้มเหลว จึงจะสามารถใช้มาตรการต่างๆ ได้ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาสั่งหยุดการทำงานชั่วคราว และอาจถึงขั้นตัดออกจากงานที่ทำอยู่ปัจจุบันและงานที่จะได้รับในอนาคตก่อนที่จะทำการยกเลิกสัญญา การยกเลิกควรจะได้รับการทบทวนจากฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายกฎหมายและผู้จัดการฝ่ายบริการลูกค้า ของแต่ละพื้นที่เมื่อถูกยกเลิกสัญญา ผู้รับเหมาจะถูกถอนออกจากรายชื่อผู้รับเหมาที่ผ่านการรับรองจากฝ่ายบริการลูกค้า

- ▶ ข้อเสนอแนะจากการทำงาน
- ▶ วิธีปฏิบัติบางต้นแบบเป็นตัวอย่างที่ดีที่ควรนำไปใช้ในสถานการณ์ต่อไป
- ▶ วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปรับปรุง ทบทวนอย่างต่อเนื่อง และควรปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ผู้จัดการฝ่ายบริการลูกค้า ต้องมั่นใจว่ามีกระบวนการรับข้อเสนอแนะต่างๆ จากบุคลากร ทางด้านปฏิบัติการรถบรรทุกน้ำมันซึ่งเกี่ยวข้องในการบริหาร ผู้รับเหมาขนส่งข้อเสนอแนะ การปรับปรุง การพัฒนา ซึ่งขอให้มีการ แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือ STOPs ให้ส่งให้แก่ CS Manager ในพื้นที่เพื่อพิจารณาต่อไป